

Stručni rad

ŠKOLOVANJE TIJEKOM EPIDEMIJE U SLOVENIJI

Tina Šifrer Gazvoda

Osnovna škola Stražišče Kranj, Slovenija

Sažetak

Početkom ožujka 2020. u Sloveniji je potvrđen prvi slučaj zaraze korona virusom. Mi učitelji nismo bili svjesni koliko je teško razdoblje pred nama. U hodu smo učili učiti na daljinu. Zatim je došao drugi val koji nas je iznenadio svojom duljinom. Slovenske škole bile su zatvorene nekoliko mjeseci. U ovom članku opisujem kako se odvijalo učenje na daljinu u mom petom razredu.

Ključne riječi: obrazovanje od kuće, prvo zatvaranje, drugo zatvaranje

1. Uvod

Nešto sam naučila o obrazovanju na daljinu već na fakultetu kao student. Imali smo internetsku učionicu u kojoj smo mogli objavljivati i predavati neke zadatke. Međutim, upotreba je bila tek manji dodatak proučavanju obrazovanja iz samo nekoliko predmeta. Nikada prije epidemije nisam koristila online učionicu kao učitelj i nisam imala predznanja. Sve što sada znam, naučila sam spontano i usput. Unatoč znanju iz prvog zatvaranja i razdoblju učenja na daljinu, suočila sam se s novim izazovima u drugom zatvaranju.

2. Školovanje od kuće

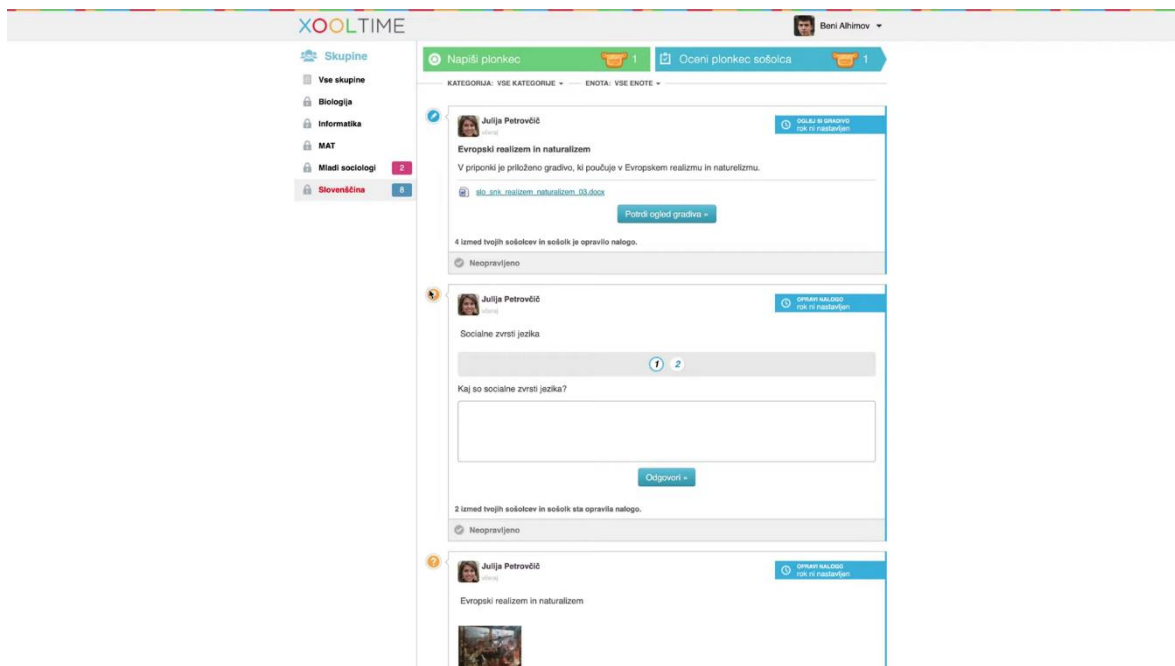
Općenito, zajedničko kod učenja na daljinu kod svih sudionika (učitelji, učenici i roditelji) bilo je konstantno iščekivanje sljedećeg tjedna. Tjedno smo dobivali informacije hoće li se nastava odvijati uživo ili na daljinu - krajem tekućeg tjedna iz ministarstva su nas obavijestili kako će biti idući tjedan. To je nastavnicima otežavalo rad, jer nam je bilo teže dugoročno planirati nastavu, jer svi znamo da je planiranje potpuno različito za svaku od spomenutih situacija.

2.1. Prvo zatvaranje

U prvom zatvaranju mi učitelji smo od četvrtka do petka bili obaviješteni da će u školu dolaziti samo učenici kojima je hitno potrebna skrb, ostali će ostati kod kuće. Nakon toga je uslijedio tjedan dana zabune - nitko nije znao kako bi učenje na daljinu uopće trebalo ići. Učitelji nisu bili odgovarajuće obrazovani, još nije bilo internetskih učionica, mnogi su učenici bili bez računala ili su ih dijelili s braćom i sestrama i roditeljima. Učitelji su se pitali kako učenicima pružiti gradivo kako bi se svi mogli nositi s njim, koliko bi tog materijala trebalo biti, ... Budući da predajem u petom razredu, morala sam računati i na pomoć roditelja, ali nisu je svi znali ponuditi. Tako sam tijekom prvog tjedna slala samo pismene upute o tome što učenici trebaju učiniti u prvom tjednu zatvaranja. Radilo se uglavnom o učvršćivanju i ponavljanju gradiva. Tada smo stvarno počeli.

Prvo smo se pobrinuli, da svi učenici imaju računala. Oni koji su ih imali kod kuće postavili su u obitelji raspored kada bi netko mogao biti za računalom. Zato je bilo dobro što smo imali još nekoliko lekcija uživo i snimila sam predavanja kako bi ih mogli gledati kad imaju na raspolaganju računalo. Oni učenici koji nisu imali računala ili su dolazili iz većih obitelji mogli su posuđivati računala u školi. Vraćeni su na kraju nastave na daljinu.

Već u drugom tjednu očekivalo se da će učitelji uspostaviti obrazovanje na daljinu. Svaka je škola odabrala svoj način, a unutar nje su i učitelji nalazili svoj način. Najveći problem za nas je bila organizacija rada, jer nisu svi učitelji znali koristiti računala u te svrhe. Odlučila sam koristiti internetsku učionicu koju je tim eAsistent pripremio u prvom tjednu. Ranije sam eAsistent koristila samo za vođenje dnevnika i nastave, a za komunikaciju s roditeljima internetska učionica uopće nije bila dostupna. Tako sam je naučila redovito koristiti, a učenicima su morali pomagati roditelji. Pripremila sam im slikovne upute i brzo su se snašli.

Slika1: Internetska učionica eAsistent xooltime

izvor: <https://www.youtube.com/watch?v=8Mc4XPac7f8>

U kurikulumu 5. razreda slovenskih osnovnih škola je devet predmeta. Brzo sam shvatila, da se ne mogu držati uobičajenog rasporeda učenja na daljinu, pa sam upotrijebila novi pristup - predavala sam neke predmete prema predmetnim skupovima (društvo, znanost i tehnologija, glazba), te matematiku i slovenski jezik četiri do pet puta tjedno, ovisno o materiji o kojoj je riječ. Učenici su pohvalili ovaj način pohvalili, to im je olakšavalo učenje, a i bolje su razumjeli gradivo.

Sljedeće sam shvatila, da učenici nisu dovoljno dobri čitatelji, da bi mogli sami slijediti pisane upute. U početku sam pokušavala poučavati putem Zooma, ali sam brzo shvatila da to neće uspjeti. Naime, neki učenici nisu mogli prisustvovati sastancima, drugi su imali problema s internetskom vezom, a treći su sastanak smatrali previše zanimljivim, da bi mogli pratiti objašnjenje. Tako sam počela snimati video zapise raspravljajući o novim sadržajima. To je jako dobro funkcioniralo jer su učenici slušali objašnjenje kad su bili spremni i gledali snimku nekoliko puta kad nisu razumjeli.

Slika 2: Poučavanje putem Zooma

izvor: www.arnes.si

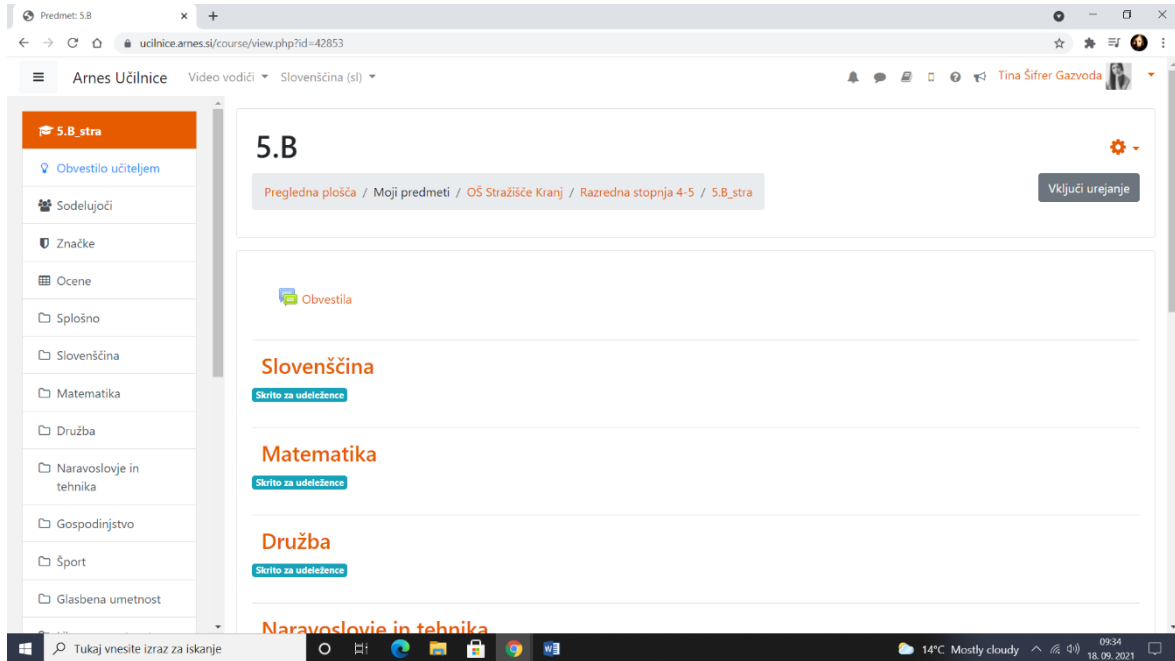
Pojavio se novi problem jer nisam mogla kontrolirati tekući rad učenika, a neki roditelji nisu bili dovoljno prisutni ili se nisu htjeli baviti nadzorom djece. Zato sam ih povremeno molila da dostave svoje zadatke (npr. fotografiraju zadatak i pošalju mi).

2.2. Drugo zatvaranje

Krajem ljeta nastavnici su započeli pripreme za moguće ponovno zatvaranje. Prije nismo mogli jer smo čekali smjernice Ministarstva obrazovanja. Arnes (Akademska Istraživačka mreža Slovenije) je do tada već uspostavio vlastitu internetsku učionicu, u našoj je školi bila odabrana za korištenje (neke druge škole odabrale su druge učionice). Imali smo kratko obrazovanje, nakon čega su se učitelji u malim grupama sami upoznali s učionicom. Bili smo spremni koliko smo mogli biti, jer se takve stvari moraju provjeriti u praksi, što silom prilika nismo uspjeli. Stoga smo se samo nadali da ćemo podučavati uživo što je dulje moguće.

Nakon prvog zatvaranja, svi sudionici jasno su izrazili stav da učenje na daljinu nije ni slučajno usporedivo s uobičajenim školovanjem. Ipak, u studenom smo ostali kod kuće i do sredine veljače provodili učenje na daljinu. Neki su roditelji odmah javili kako ne mogu pomagati svojoj djeci, neka su se djeca čak i veselila zatvaranju s argumentom, da će moći dulje spavati. Razlika od prvog zatvaranja bila je uglavnom u tome što su učenici već imali neke kompjuterske vještine. S druge strane, u prethodnom zatvaranju imali su drugačiji način poučavanja jer još nismo imali učionice Arnesa, pa se podosta stvari moralo naučiti iznova. Ponovno smo se bavili tehnologijom. Neki su učitelji radili puno lekcija uživo putem Zooma,

sama se nisam odlučila na to jer nikada nisam mogla nazvati sve u svom velikom razredu s 29 djece. Ponovno sam snimila objašnjenja i objavila zadatke u internetskoj učionici (za određene predmete po skupovima kao u prvom zatvaranju); sastajali smo se u Zoomu jednom tjedno, više radi motivacije. U to vrijeme igrali smo društvene igre, učvršćivali znanje i razgovarali.

Slika 3: Internetska učionica Arnes

izvor: <https://ucilnice.arnes.si/>

Mislim da su obje online učionice (Arnes i eAssistant Xooltime) dobro pripravljene za učenje na daljinu. Na kraju sam se poslužila Arnesom jer je to bila odluka škole. U učionici Xooltime bilo je dobro jer su učenici naznačili, da su obradili sadržaj i tako rekli učitelju kako im ide. Također je bio vrlo transparentan i jednostavan za korištenje. U Arnesovoj online učionici učitelj može поближе pogledati kada je učenik bio prisutan i što je radio. Također ima nekoliko mogućnosti za dodavanje interaktivnih sadržaja - onih u kojima učenici pišu odgovore i rješavaju online zadatke. Ovdje učitelj također ima nekoliko mogućnosti za izradu različitih materijala. Svidjele su mi se i online učionice i kreatori ih stalno poboljšavaju, pa su obje vrlo korisne.

Suočila sam se s novim problemima u isporuci materijala. Najteže mi je padalo podučavanje geometrije jer učenici trebaju nekoga tko će paziti na njihovu točnost u crtanju linija i drugih geometrijskih elemenata. To je, međutim, nemoguće na daljinu. S algebram je bilo malo lakše jer su im roditelji znali pomoći, povremeno sam se okupljala s pojedinim učenicima na Zoomu pojedinačno i nudila im dodatno objašnjenje. Učenici su najlakše pratili dok smo učili povijest - jednostavno su nekoliko puta preslušali snimke objašnjenja i tako naučili gradivo. Pri učenju geografije, međutim, opet je bilo teško jer je orijentacija na karti prilično praktična stvar.

Srećom, nisam morala provoditi ocjenjivanje na daljinu jer sam većinu ocjena uspjela dobiti prije i nakon zatvaranja. Međutim, to je bilo moguće samo zato što

smo od Ministarstva dobili dopuštenje da imamo manje ocjena nego inače. Neki su učenici bili jako opterećeni time i htjeli su ocjene. Mislim da je to znak da se radi o izrazito vanjski motiviranim učenicima koji vide smisao u učenju samo ako ih nastavnik ocijeni.

3. Zaključak

Općenito, mislim da je obrazovanje bilo uspješno unatoč svim glavoboljama. Neki su učenici mogli imati koristi čak i više od uobičajenih lekcija jer su mogli prilagoditi tempo rada i učiti vlastitim tempom. Međutim, oni kojima je potreban veći nadzor, u odsutnosti roditelja, stvarali su velike deficite te se po povratku u školu uopće nisu našli među knjigama. Nadam se da će ova jesen biti više prilagođena školi i da ćemo provesti što više vremena u učionicama.

4. Literatura

- [1.]Akademska in raziskovalna mreža Slovenije – Arnes. URL: www.arnes.si (18. 9. 2021.)
- [2.]Arnes spletna učilnica. URL: <https://ucilnice.arnes.si/> (18. 9. 2021.)
- [3.]eAsistent eŠola d.o.o. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=8Mc4XPAc7f8> (18.9.2021.)